

stvu lepih izgledov, ampak ga slepari; ne pobožnost in ljubezen do bližnjega, marveč pohujševanje in samopridnost bivata v njih. Posvetna duhovščina sicer opravlja maše in druga opravila duhovska, al za to zahteva kar največ more, v drugem pa jej ni mar za čedico svojo. Zavoljo tega duhovščina ne vživa niti pri najnižih niti pri srednjih in najviših stanovih časti in spoštovanja, pač pa so besede kakor: „bat'ka (oče) dere žive in mrtve“ vsakemu kmetu gladke. V veliko pohujšanje vernikov se nahajajo zednji čas med duhovščino ljudje, ki prav čisto nič ne verujejo, so tedaj nihilisti, katerim ni mar za nobeno reč. Kdor vidi duhovna opravila popolnoma neverne ljudi opravljati, kdor jih sliši pri razuzdanih posvetnih veselicah in pri kupici žganja zaničljivo govoriti o cerkvenih obredih in kdor vidi njihovo po vsem pohujšljivo življenje, mora spoznati in pritrditi temu, da vse to le pospešuje vničenje pri nas že tako zelo razritega verskega čutja.“

„Tako opisuje Ruski pisatelj stan vere carstva. Enako se glasi sodba vseh nepristranskih o tistih cerkvah, v katere se država brez ovire vtika, posebno o nemškem protestanstvu, o katerem bi se dalo v marsikakem obziru še kaj reči. Če je naša cerkev drugačna, zahvaliti se ima za to le možu na skali, ki od časov Petra sem nikdar dremajoč čuje nad njeno neodvisnostjo od države in rajši nevesto Gospodovo pelje na krvavo pot mučenja, kakor da bi pripustil ponižati jo do dekline države.“

Mislimo, da so to dovolj krepke besede in da ne morejo biti glas upijočega v puščavi. Zato jim nimamo mi nič pridjati.

Slovensko slovstvo.

* *Glediške igre za slovensko mladino.* Pod tem naslovom je začel izdajati gosp. Ivan Tomšič, učitelj na c. k. vadnici v Ljubljani, gledališke igre, ter za poskušnjo začel s prvim zvezkom, v katerem nahajamo iz „Vrtca“ natisnjeno „Star vojak in njegova rejenka“, ki jo je poslovenila Barbka Höchtelova. Ako se tega 1. zvezka toliko prodá, da izdatelj poleg truda svojega vsaj nima denarne škode, nadaljevati hoče zbirko gledaliških iger. Cena lično vezani knjižici, ki se dobiva pri Vrtčevem vredništvu v Ljubljani, je 20 krajc.; po pošti 22 krajc.

O principu: ali ugajajo gledališke igre šolski mladini ali ne, menda ni pravde več, kajti igra je le forma za isti dobri namen, mladino učiti pravilnega slovenskega jezika, in prav dobra forma je, ker združuje znani „utile dulci“. Treba le, da se izberó mladini primerne igre, za to pa nam daje imé skušenega izdatelja — učitelja — gotovo poročstvo in to izpričuje prvi zvezek. Zato toplo priporočamo drobno knjižico vsem prijateljem slovenske mladine.

Mnogovrstne novice.

* *Letošnja letina* se kaže v našem cesarstvu sploh slabeja kakor se je pričakovala. Ker se enake novice poročajo tudi iz drugih dežel: iz Ruske, Nemške, Švicarske, Laške, Francoske in Angleške, zato je žitna cena in cena moke povsodi poskočila. Angleško bo tujega zrnja potrebovalo 65 milijonov centov, Laško 7, Nemčija 7, Švicarsko 5 in Francosko 3 milijone centov. Pšenice cent je v Bukovini po 3 gld., v Varaždinu po 4 gold., v Gradcu po 4 gold. 11 kr., v Celovcu po 4 gold. 12 kr., v Ljubljani po 4 gold. 70 kr., v Pešti po 5 gold. 67 kr. in na Dunaji so 89 funtno plačevali že po 6 gold. 75 kr.

* *Na Ruskem* imajo letos — nasproti drugim deželam — od 23. dne u. m. veliko vročino brez dežja in s polju škodljivo sušo. Okoli Petrograda so neki vsi gozdi kakor od vročine osmojeni.

* *Od kodi cilindri*, to je, klobuki z visoko štulo? Angleški časnik trdi, da Tibetanci v srednji Aziji so take klobuke že pred sto leti nosili, in sicer različnih barv: navadni ljudje bele, uradniki črne, menihi rumene, veliki lama, to je, najviši ondašnji častnik, pa kot škrlat rdeče.

* *Za tistih 20.000 gold.*, ki se imajo po smrti cesarja Ferdinanda Milega po ukazu presv. sedanjega cesarja med revne v Pragi razdeliti, se je oglasilo 6506 prošnikov.

Zabavno berilo.

Iz sodnijskega življenja.

Po spominu skušenega starega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

IV.

Policijski komisar.

(Dalje.)

„A, to je prav umetno,“ spregovorim jaz, „ali so pa vsi udje te igralske družbe drug drugoznega poznali?“

„Ni bilo treba, kajti brez karte ni mogel nihče v sobo, karte je bilo pa le težko dobiti in sicer s pomočjo kakega popolnoma zanesljivega uda. Igralo se je le ponoči in ta čas so bila okna popolnoma zaprta, da od nikoder ni bilo videti luči v sobi.“

Meni se prav zanimivo zdi, kar mi mož pripoveduje, zato poslušam z vso pazljivostjo, ko nadaljuje:

„V to družbo je bil moj sin zašel in sicer še le sinoči, ko so njegovi prijatelji zapazili, da ima mnogo denarja pri sebi; ker je rad igral, mu ni bilo treba posebno prigovarjati. Zvečer ga vlečejo gori v sobo, kjer se je bila igra že pričela. Igra se visoko, stotaki in tisučaki so kar tako letali sèm ter tjà po mizi zdaj k temu, zdaj k onemu. Moj sin, ki take visoke igre še ni nikdar videl, strmi in gleda, a ker le ne nehajo vabiti ga, jame staviti in zgubi brž par tisučakov. Na to ga povabijo, da bi on dal banko; dá jo — in zgubi. Kri mu gre v glavo in tako daje banko naprej do zadnjega tisučaka. Če bi bil še tega zgubil — mi je rekel — potem bi se bil končal, kajti očetu pred oči bi se ne bil več upal.“

„Tedaj ga ni zgubil?“

„Ne! Pri zadnjem tisučaku se vstavi nesreča in prične sreča; že je pred njim na mizi kup denarja, po njegovih mislih več nego je bil vsega zgubil. Ravno hoče odložiti karto in spraviti denar, kar stegne tujec, ki je bil prej mirno za igralci stal in gledal, svojo roko po kupu denarja in pravi: „Stojte! V imenu postave! Jaz sem policijski komisar!“ Vse skoči kviško in se pogleduje, tujec pa pograbi denar, ga zavije v polo papirja, zapečati in dá zapečatiti tudi dvema izmed nazočih. To vse se je godilo hitreje, nego vam jaz morem praviti — mi je rekel sin, ki je popolnoma ob zavest meglenih oči zraven stal. Na to tujec ali prav za prav novi policijski komisar vzame paket, zapiše imena nazočih v svojo listnico, se prikloni in gre, zapustivši družbo osupnjeno.“

„Haha!“ si mislim jaz sam pri sebi, „moj prijatelj je res izvrsten policaj. Komaj je sem prišel in že je zajel družbo igralcev. Prav tako!“ Na glas pa pristavim: „To je sitno! Denar je na vsak način zgubljen — razen —“